

Itäisen Suomen elinvoiman vahvistaminen

Maakuntahallitus 20.06.2022 § 116

Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut valtiosihteerityöryhmän, jonka tehtävänä on selvittää, miten Venäjän hyökkäys Ukrainaan on vaikuttanut itäisen Suomen talouteen ja millaisia toimenpiteitä alueen elinvoiman vahvistamiseksi tarvitaan. Valtiosihteerityöryhmä tekee ehdotuksensa toimenpiteistä 16.8.2022 mennessä.

Valtiosihteerityöryhmä on perustettu varautumisen ministerityöryhmän päätöksen mukaisesti. Venäjän Ukrainassa aloittamasta sodasta aiheutuvien aluetaloudellisten ongelmien arvioidaan olevan monin osin vasta edessäpäin, ja niihin liittyy paljon epävarmuutta. Ensivaiheessa suoria vaikutuksia näyttäisi kohdistuvan erityisesti itäiseen Suomeen.

Valtiosihteerityöryhmän tehtävänä on muodostaa laaja-alainen tilannekuva sodan suorista ja epäsuorista taloudellisista vaikutuksista itäisessä Suomessa. Tehtävänä on myös arvioida sodan vaikutuksia olennaisiin logistiikka- ja arvoketjuihin sekä keskeisiin elinkeinosektoreihin sekä itäisessä Suomessa että laajemmin koko maassa. Valtiosihteerityöryhmä myös tarkastelee eri rahoitusinstrumenttien käyttöä sodan aluetaloudellisten vaikutusten lieventämiseksi ja uusiin kehitysmahdollisuuksiin tarttumiseksi.

Valtiosihteerityöryhmä käy laajasti eri toimijoiden kanssa vuoropuhelua, minkä pohjalta se muodostaa näkemyksen itäisen Suomen elinvoimaa vahvistavista toimenpiteistä, niiden kiireellisyydestä ja suuntaamisesta lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.

Valtiovarainministeri Annika Saarikko oli Itä-Suomen ja Pohjois-Suomen neuvottelukuntien yhteiskokouksessa 25.5.2022 Helsingissä kertomassa työn tavoitteista ja kuulemassa alueiden näkemyksiä tarvittavista toimista.

Pohjois-Karjalalle rajamaakuntana sodan vaikutukset ovat merkittäviä. Siksi on tärkeää sekä maakunnassa että laajemmin itäisessä Suomessa yhdessä pohtia ja tehdä esityksiä, millaisia toimia elinvoiman vahvistamiseksi tässä uudessa haasteellisessa tilanteessa erityisesti tarvitaan.

Ehdotus (MKJ) Maakuntahallitus käy evästyskeskustelun Pohjois-Karjalan kannalta tärkeistä itäisen Suomen elinvoimaa vahvistavista toimista.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Asian käsittelyn ja päätöksenteon aikana kokouksessa läsnä olivat yhteyspäällikkö Jarno Turunen ja aluekehityspäällikkö Eira Varis.

Lisätietoja yhteyspäällikkö Jarno Turunen
puh 0400 818 352, jarno.turunen@pohjois-karjala.fi

Valtiosihteeriöryhmä toteutti kyselyn Venäjän Ukrainassa aloittaman sodan vaikutuksista itäiseen Suomeen ja toimista, joilla alueen elinvoimaa voidaan lisätä. Kyselyllä kartoitettiin näkemyksiä itäisen Suomen aluetalouden muutoksista ja ehdotuksia elinvoiman lisäämiseksi. Kirjalliset näkemykset tuli esittää 21.7.2022 mennessä. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto antoi kyselyyn 29.6.2022 oman lausuntonsa. Kyselyyn annetut lausunnot ovat nähtävissä valtioneuvoston nettisivuilla osoitteessa: [Valtiosihteeriöryhmän asettaminen itäisen Suomen elinvoimaa vahvistavien toimenpiteiden selvittämiseksi \(valtioneuvosto.fi\)](https://valtiosihteerioryhmanasettaminen.itaisen-suomen-elinvoimaa-vahvistavien-toimenpiteiden-selvittamiseksi.valtioneuvosto.fi)

Tarkennetun aikataulun mukaan hallitus selvittää ja valmistelee syksyn 2022 budjettiriiheen mennessä ehdotukset itäisen Suomen elinvoimaa vahvistavista toimenpiteistä ja siitä, miten lähialueyhteistyön rahoitusta tullaan käyttämään.

Ehdotus (MKJ) Maakuntahallitus merkitsee tilannekatsauksen tiedoksi.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kokouksessa läsnä asian käsittelyn ja päätöksenteon aikana olivat aluekehityspäällikkö Eira Varis, aluesuunnittelupäällikkö Pasi Pitkänen ja yhteyspäällikkö Jarno Turunen.

Sanna Antikainen oli kokouksesta poissa asian aikana klo 10.55.-11.00.

Lisätietoja yhteyspäällikkö Jarno Turunen
puh. 0400 818 352, etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi

Hallitus julkisti valtiosihteeriöryhmän esitykset itäisen Suomen elinvoiman vahvistamiseksi budjettiriihen yhteydessä 1.9.2022. Toimet painottuvat saavutettavuuteen, matkailuun, osaamisen kehittämiseen, aluekehitykseen sekä energiaomavaraisuuteen ja vihreään siirtymään.

Pohjois-Karjalan kannalta merkittävimmät esitykset ovat mm.:

- Karjalan radan parantamishankkeeseen osoitetaan 31,1 miljoonaa euroa, mm. Imatra - Joensuu ratasuunnitelman laatiminen 2,5 M€, Imatra – Joensuu viiden tasoristeyksen järjestelyt 3,2 M€
- Syrjäsalmen ratasillan uusiminen 13 M€
- Alueellista kuljetustukea laajennetaan, sekä käynnistetään selvitys uuden, raaka-ainekuljetuksiin keskittyvän alueellisen väliaikaisen kuljetustuen käyttöönottamiseksi
- Mikäli riittävän tason lentoyhteydet eivät jatkossa toimi markkinaehtoisesti, lentoyhteyksien tukemista on harkittava myös jatkossa

- Itäisen Suomen yliopistojen ja korkeakoulujen opiskelupaikkojen lisäämiseen sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnan edistämiseen 10 M€
- Kaikkein vaikeimmassa asemassa olevia osatyökykyisiä henkilöitä työllistävän valtion erityistehtäväyhtiön eli Työkanavan pääomitukseseen 5 M€
- Osaavan työvoiman saatavuuden parantamiseksi käynnistetään alueellisen opintolainahyvityksen kokeilu
- Matkailuun mm. luonto- ja retkeilymatkailun edellytyksiä ja palveluita parantamalla 7,5 M€
- Energiaomavaraisuuden lisäämiseksi etsitään ratkaisuja tuulivoiman lisärakentamisen ja aluevalvonnan yhteensovittamiseksi siten, että tuulivoiman lisärakentaminen on nykyistä laajemmin mahdollista myös itäisessä Suomessa
- EU:n ulkorajayhteistyöohjelmiin 2021–2027 varattujen rahojen kohdistamiseen itäisen Suomen tukemiseksi ja kehittämiseksi etsitään pikainen ratkaisu Euroopan komission kanssa.

Itä-Suomen ja Pohjois-Suomen maakuntien huippukokous pidettiin 1.-2.9.2022 Sotkamossa.

Ehdotus (MKJ) Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi
 1) valtiosihteerityöryhmän loppuraportin itäisen Suomen elinvoiman vahvistamiseksi
 2) Itä-Suomen ja Pohjois-Suomen maakuntien huippukokouksen kannanoton.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kokouksessa asian käsittelyn ja päätöksenteon aikana olivat: aluesuunnittelupäällikkö Pasi Pitkänen, aluekehityspäällikkö Eira Varis ja yhteyspäällikkö Jarno Turunen.

Jussi Wihonen poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 10.18.

Sanna Antikainen oli poissa kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon aikana klo 10.34 - 10.37.

Lisätietoja yhteyspäällikkö Jarno Turunen
 puh. 0400 818 352, etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi